

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. FUNKČNÍ OBDOBÍ

345.

USNESENÍ SENÁTU

ze 14. schůze, konané dne 9. října 2013

**k návrhu nařízení Rady o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce /senátní
tisk č. N 82/09/**

Senát

I.

1. dospěl k závěru,

že návrh nařízení je v rozporu se zásadou subsidiarity ve smyslu čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, neboť Komise neprokázala nezbytnost jednání na úrovni Unie ve formě zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce ani skutečný přínos zřízení Úřadu, zejména s ohledem na problémy, které by s jeho zřízením a fungováním byly spojeny;

2. přijímá

podle čl. 6 Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality připojeného ke Smlouvám k návrhu nařízení **odůvodněné stanovisko** o jeho rozporu se zásadou subsidiarity, a to z důvodů uvedených v bodech II.1 až II.5 tohoto stanoviska;

II.

1. nesouhlasí

s tezí Komise o nedostatečnosti a nejednotnosti postihu trestné činnosti proti finančním zájmům Unie v členských státech, jakožto argumentem pro zřízení Úřadu, neboť se domnívá, že tuto tezi lze obecně vztáhnout k jakékoli oblasti trestné činnosti a zřízení Úřadu nevyřeší příčiny uvedeného stavu:

- rozdíly mezi členskými státy jsou dány především rozdílností trestněprávních předpisů, ale i obecně fungováním justičních a správních systémů, včetně ekonomických a administrativních podmínek, což nařízení nemůže vyřešit;
- na účinnost postihu trestné činnosti proti finančním zájmům Unie mají vliv především obecné obtíže spojené s odhalováním různých druhů finanční kriminality, které se však netýkají specificky jen nakládání s prostředky plynoucími do nebo z rozpočtu EU;

2. má pochybnosti

o skutečném přínosu zřízení Úřadu, zejména s ohledem na následující:

- Úřad bude plně závislý na stávajících zdrojích informací a efektivita jeho činnosti bude nadále podmíněna efektivitou činnosti vnitrostátních orgánů;

- ačkoli nařízení usiluje o to, v co největší míře respektovat vnitrostátní předpisy, bude jeho aplikace trestní řízení komplikovat a prodlužovat, např. i nutností podávání předběžných otázek k Soudnímu dvoru za účelem výkladu nařízení nebo potřebou vyhotovovat překlady pro účely dozoru a rozhodování centrálního evropského žalobce;
- právní nejasnosti spojené s fungováním Úřadu mohou vést k vyšší četnosti procesních pochybení, která znemožní potrestání pachatelů;
- vyšší účinnost stíhání může nakonec vyplynout spíše ze snížení procesních standardů (např. povinnost akceptovat i důkazy, které nebyly opatřeny v souladu s právem státu, před jehož soudem se řízení vede), než ze zřízení Úřadu jako takového;

3. připouští,

že v případě vyšetřování probíhajícího ve více členských státech může být spolupráce pověřených evropských žalobců z různých členských států jakožto součástí jednoho orgánu efektivnější a rychlejší než současné nástroje; Komise však navrhuje založit působnost Úřadu i pro trestné činy vztahující se k jedinému členskému státu a neuvádí, jak často je vyšetřování trestné činnosti proti finančním zájmům Unie skutečně vedeno ve více státech;

4. považuje

za účinnější nástroj k ochraně finančních zájmů Unie posilování a prohlubování stávajících mechanismů přeshraniční spolupráce orgánů činných v trestním řízení, neboť tyto mechanismy, z nichž některé fungují teprve krátkou dobu, mohou být využívány efektivněji; k tomu by mohlo přispět například i posílení jejich administrativních kapacit a rozšíření informační a analytické podpory poskytované orgánům členských států;

5. považuje

proto návrh nařízení za předčasný, přičemž připomíná, že dosud nebyla plně implementována a vyhodnocena poslední reforma Eurojustu, takže nelze učinit závěr o její nedostatečnosti;

6. upozorňuje,

že nařízení by mohlo narušit úroveň ochrany základních práv zaručenou ústavním pořádkem České republiky a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (v důsledku čehož může být též v rozporu s Listinou základních práv EU), a to zejména pokud jde o právo na zákonného soudce, kterého se dotýká široké uvážení evropského žalobce při volbě příslušnosti trestního soudu, a právo na spravedlivý proces, kterého se dotýká jednostupňové rozhodování Úřadu a absence opravných prostředků proti rozhodnutím upraveným v nařízení, s výjimkou možného soudního přezkumu, např. ochrana poškozeného v případě zastavení řízení, jakož i absence procedury rozhodování o podjatosti evropského žalobce s výjimkou soudního přezkumu;

7. proto vyzývá

Komisi k podrobnější analýze ústavněprávních dopadů nařízení v jednotlivých členských státech a k odpovídajícím změnám návrhu;

8. pokládá přitom za žádoucí,

aby možné zřízení Úřadu a jeho podoba byly velmi důkladně projednány při co možná nejširším zohlednění připomínek členských států vycházejících z jejich zkušeností v oblasti trestní justice;

9. doporučuje

za účelem minimalizace nejasností týkajících se použitelnosti vnitrostátních trestních předpisů, aby byly otázky navázání substantivní úpravy nařízení na vnitrostátní právo vyřešeny buď přímo v nařízení, nebo by nařízení mělo výslovně potvrdit, že jejich úprava je ponechána členským státům;

10. požaduje,

aby Úřad vystupoval vůči třetím státům jen prostřednictvím orgánů členského státu;

11. připomíná,

že úprava ochrany osobních údajů zpracovávaných Úřadem musí být v souladu s probíhající unijní reformou ochrany osobních údajů;

III.

1. žádá vládu,

aby Senát informovala o tom, jakým způsobem zohlednila toto stanovisko, a o dalším vývoji projednávání;

2. pověřuje

předsedu Senátu, aby toto odůvodněné stanovisko postoupil předsedům Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady EU.

Milan Štěch v. r.
předseda Senátu

Radko Martínek v. r.
ověřovatel Senátu